

לב העניין

להאיר עיני מבקשי השם מתורת רבינו הקדוש מוהר"ן מברסלב זיע"א

פרשת וארא התשפ"ג

נושא השבוע:
אמונה

עלון מס' 4

שער העניין

עצות מרבינו הקדוש לזכות לעניין השבועי.

* אין לאדם לקבל מנהיגות ושררה, כי אם כשיש לו אמונה בשלמות שאין שלמות אחריו. ואפילו מי שהוא מאמין באיזה דבר שהוא מזרכי האמורי, כגון צבי הפסיקו בדרך, אף על פי שהוא מאמין בהשם יתברך, אין לו לקבל המנהיגות.

לקוטי עצות, אמת ואמונה, ט' ע"פ לקו"מ סימן י"ח

* האמונה תולה בפה של האדם - שצריכין לדבר האמונה בפה, כמו שכתוב (תהילים פט, ב'): 'אודיע אמונתך בפ'. ועל כן כשאדם נופל מאמונה ח"ו, עצה לזה: שידבר האמונה בפיו, שיאמר בפה מלא שהוא מאמין וכו'. כי זה בעצמו שמדבר בפיו דיבורי אמונה, זה בעצמו הוא בחינת אמונה... וכן להפך ח"ו, צריך להיזהר מאד שלא להוציא מפיו איזה דיבור של כפירה ואפיקורסות ח"ו, אפילו בדרך ליצנות. דהיינו שבליבו הוא מאמין, רק שהוא אומר דבור זה של כפירה בשם אחר, ומתלוצץ ממנו. גם זה הוא איסור גדול, כי זה מזיק לאמונה. כי על השם יתברך ברוך הוא, אסור לומר דברי הלצות, אפילו בדרך שחוק

שם, מ"ה-מ"ו, ע"פ לקוטי מוהר"ן ח"ב סימן מ"ד

תפילה לעניין

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו, שתרחם עלינו ועל כל עמך בית ישראל, ותטע אמונתך בלבנו, ונזכה להאמין בך ובצדיקיך האמיתיים באמונה שלמה, ותהיה האמונה זכה ונכונה צחה ונקיה, בלי שום פגם וכלי שום בלבול בעולם חס ושלוש כלל. ונזכה ברחמיך הרבים, שתהיה אמונתנו חזקה כל כך, כאילו אנו רואין בעינינו אלקותך והשגחתך וכבודך אשר מלא כל העולם. ונהיה דבקים בך תמיד באמת ובתמימות ובדעה נכונה ומיושבת בלי שום תערובת פסולת כלל. (לקוטי תפילות, ז).

אור העניין

ביאור העניין השבועי והקשרו אל הפרשה או הזמן

מהו הפגם הגדול בלקבל עצות מאנשים, ולמה לא יכולים החרטומים לברוא דבר פחות מכשעורה? עיקר האמונה הקדושה היא, להאמין שכל מה שקורה בעולם בכלליות, וכן כל מה שקורה עם כל אחד בפרטיות, הכל מושגח בהשגחה פרטית, ולא מדרך הטבע כלל. היינו, שאע"פ שנדמה לנו בדרך כלל, שכל השליטה בעולם הזה היא ע"פ דרך הטבע, כגון, שרואים שהרשעים העוברים על כל מצוות התורה בשאט נפש, מצליחים בכל ענייני העולם הזה, ומנגד - הכשרים והיראים לדבר ה' שפלים בעולם. עלינו להאמין, כי בוודאי כל יהודי העובר על איזה מצווה מן התורה מחמת כפירה וליצנות - יענש, וכל מה שנראה שהרשעים מצליחים, אינו אלא בשביל ניסיון לכשרים וליראים, אם יפלו מאמונתם ח"ו. ואם ח"ו לא יתחרטו ויעשו תשובה - בודאי שכל הצלחתם תתהפך עליהם לצרות וייסורים, כמ"ש (תהילים צב, ח) 'בפרוח רשעים כמו עשב, ויציצו כל פועלי אוון - להשמדם עדי עד!' היינו, שכל הצלחתם היא, כדי שיאבדו לנצח.

ויסוד האמונה הנ"ל הוא, שמאמין שהשם יתברך מחדש בכל עת את כל העולם כרצונו. וכמו שאומרים בברכת 'יוצר אור' - 'ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית'. וכשמאמין בזה, יוכל להאמין שכל מה שקורה בעולם אינו בדרך הטבע כלל, כי אם רק בהשגחת השם יתברך כנ"ל. כי אע"פ שנדמה שבדרך הטבע ובמנהג העולם צריך להיות כך, ידע ויאמין שבוודאי השם יתברך יוכל להנהיג העולם כרצונו, כי בכל רגע הוא מחדש העולם מחדש.

וע"י האמונה הנ"ל יוכל להתפלל, כי יאמין שהשם יתברך יכול לחדש העולם כרצונו, ועל כן יאמין בתפילה, שיכולה לשנות הטבע.

אך, אי אפשר לזכות לאמונה הנ"ל, כי אם ע"י עצות הצדיקים האמיתיים. כי דרך העולם הזה למשוך תמיד לכפירות, וגם אם אינו נמשך לכפירות ממש, ומאמין בניסים נגלים - שבאים ע"י השם יתברך, עדיין יוכל לטעות. כי בדרך כלל, כשמתנהג אצלו הכל ע"פ דרך הטבע, יום אחר יום, אינו זוכר שזה מהשם יתברך ותולה הכל בטבע, שזה גם כן בחינת כפירה. ועל ידי כל אלו הכפירות, נכנס בו זוהמא, היינו שקר ותאוות, ועי"ז ייכשל ח"ו שלא יאמין גם בניסים הנגלים. ועל ידי שמתקרב לצדיקים האמיתיים, זוכה שיתבטל זוהמתו, ואז מתחיל להאמין בניסים הנגלים. וכשמבקש מהם עצות, והולך בדרכי עצותיהם הקדושות, זוכה לאמונה שלימה, היינו לידע שכל מה שמתנהג בעולם, הכל נהיה ע"י רצון ה' לבד, ולא ע"י הטבע כלל.

ועיקר גלות מצרים, וכל שאר הגלויות שנמשכים אחריה, עד הגלות הזה שאנו נמצאים בו עכשיו, הכל הוא מחמת חסרון האמונה הנ"ל. כי אם היה אפילו קיבוץ אחד בלבד של אנשים כשרים, שהיו מאמינים באמונה שלימה שהשם יתברך מחדש בכל עת את עולמו כרצונו, ואין שום הנהגה באמת לטבע, הייתה כבר הגאולה השלימה מגיעה, כמובא בזוהר חדש (נח כ"ג, ע"א). וכן כל הגלויות בפרט, היינו, גלות הנפש של כל אחד ואחד מישראל, שמתרחק מהשם יתברך ונופל בדעתו, ונדמה לו שאי אפשר לו לשוב להשם יתברך מהיכן שהוא נמצא, וכאילו כבר אבדה תקוותו חס ושלוש - הכל הוא רק מחמת חסרון האמונה הנ"ל, כי אם היה מאמין שהשם יתברך מְחַדֵּש בכל עת את העולם, מְחַדֵּש ממש, היה יודע שלא משנה היכן הוא נמצא עכשיו, יוכל תמיד לחזור אל השם יתברך, אם רק ירצה באמת, כי כל רגע הוא עניין חדש לגמרי!!!

וכל חסרון האמונה הנ"ל, בא על ידי שמקבלים עצות מאנשים אחרים, זולת מהצדיק האמת. כי כל העולם, אפילו הכשרים, כל עוד שלא ביטלו את כל אחיזת הרע שלהם לגמרי, יש בעצותיהם אחיזה מעצת הנחש. וכשמקבל מהם עצה, לא די שלא יגיע עי"ז לאמונה, אלא אדרבה, יכנס בו הזוהמא הנ"ל שעל ידה מגיע כל התאוות והכפירות ר"ל. בבחינת (שבת קמ"ו.) 'נחש הטיל זוהמא

בחוה, וכשעמדו אצל הר סיני - היינו, כשמתקרבם אל הצדיקים האמיתיים, שכל עצותיהם יוצאות מן התורה הקדושה - 'פסקה זוהמתם'.

ועיקר התגלות הניסים שמלוּבשין בדרך הטבע, הוא בארץ ישראל. היינו, ששם אפשר לראות איך כל מה שמתנהג בעולם בכלל ובפרט, גם מה שנראה כביכול שהוא ע"פ דרך הטבע - הכל באמת נעשה רק ברצון ה' לבד כנ"ל. אבל בשאר כל העולם אין השגחת השי"ת נגלית כ"כ, ונראה כאילו הכל מתנהג שם ע"פ הטבע. ורק כאשר נעשים ניסים נגלים של שינוי הטבע ממש, אזי מתגלת שם השגחת השם יתברך. אך במצרים, שהוא ממש הפך קדושת ארץ ישראל, עד שנקראת 'ערוות הארץ' (בראשית מ"ב, ט), שם הוא הפך כל הניסים, ואפילו הניסים שהם מעל לדרך הטבע, אשר בשאר חוצה לארץ יודעים שזה בא מהשגחתו יתברך כנ"ל - במצרים, תולים גם את זה במערכת המזלות וכופרים לגמרי בהשגחת השם יתברך.

וע"כ לפני יציאת מצרים, הביא השם יתברך על המצרים עשר מכות. כי כלל המכות היו, כדי להכניס בְּמִצְרַיִם את אמונת חידוש העולם, ולהכניע ולשבר את כל הכפירות והאמונות הכוזבות של הַמִּצְרַיִם שתולים הכל בדרך הטבע. כי בכל עשר המכות, הראה השם יתברך איך שכל מערכת המזלות והטבע, שהם היו עיקר אמונתם הכוזבת של מצרים כנ"ל, הכל נתון בידו יתברך, והוא יכול לשנותם בכל עת כרצונו, כמ"ש (שמות ז', ה) 'וידעו מצרים כי אני ה' בנטותי את ידי על מצרים' (ליקו"ה הלכות כיבוד או"א ה"א, ה).

וע"כ אמר משה רבינו לפרעה, כשביקש ממנו להתפלל על הפסקת הברד (שם ט', כ"ט): **'כצאתי את העיר אפרוש את כפי אל ה'**, כי את האמונה הנ"ל בחידוש העולם, לא היה אפשר להכניס בתוך מצרים, ששם הוא הפך הניסים, אלא רק על ידי משה רבינו שהוא הצדיק האמת. כי הוא ממשיך על כל אחד, אפילו על מי שהוא בבחינת מצרים, (היינו, שהוא שקוע לגמרי בזהמת הנחש - בכפירות ובתאוות גדולות), את אמונת חידוש העולם הנ"ל. ועי"ז, נתן לו אמונה שבוודאי הוא יכול לשוב ממקומו להשי"ת, כי מה שהיה לפניו כן לא משנה כלל, כי כל רגע הוא ענין חדש לגמרי כנ"ל.

וע"כ אמר לו משה רבינו 'כצאתי וכו' כנ"ל, כי משה רבינו בגודל כוחו היה יכול להביא מחוץ למצרים, את האמונה הקדושה שהיא בחינת תפילה כנ"ל, ועי"ז להמשיך אפי' בתוך מצרים את בחינת ארץ ישראל.

וע"כ כשניסו החרטומים לעשות בלהטיהם כמו משה ואהרון, הצליחו במכות דם וצפרדע, אבל במכת כינים לא הצליחו, כמו שכתוב (שם ח', י"ד): **'זיעשו כן החרטומים בלטיהם להוציא את הכינים ולא יכלו'**, ואיתא הטעם בחז"ל (סנהדרין ס"ז, רש"י שם), מפני שאין השד שולט על פחות מכשעורה.

והטעם שאינם יכולים לברוא דבר פחות מכשעורה הוא, כי כל כוחם של החרטומים, הוא רק מהנהגת הטבע והמזלות, שהם בחינת דינים וצמצומים, שהם ההפך מחידוש העולם. כי חידוש העולם, הוא בחינת למעלה מן המקום ולמעלה מן הזמן. היינו, שהוא היציאה מכל הדינים והצמצומים שכלולים במקום ובזמן. ושעורה, היא בחינת דינים וצמצומים, (עיין הטעם בליקו"ה, הלכות יציאת ה"ה, אות כ"ה), שהם ההפך מחידוש העולם, כנ"ל. ועל כן יכלו החרטומים, לברוא רק דבר שהוא יותר מכשעורה, כי דבר שהוא פחות מכשעורה, הוא עדיין אינו נכלל לגמרי בבחינת צמצומים, ועל כן לחרטומים שכל כוחם מצמצומים כנ"ל, אין שליטה על זה הדבר.

כלל הדבר - היוצא למעשה מכל הנ"ל, שעיקר הגאולה של כל אחד בפרט וכל הגאולה בכלל, הוא רק על ידי שיתחזק להאמין באמונה שלימה, שבכל עת עושה השי"ת חדשות ממש, ויידע שכל רגע שהוא נמצא בו כעת - לא יחזור שוב אף פעם. ומנגד, שבכל רגע ורגע בורא השי"ת את כל העולם מחדש ממש, וע"כ אין שום ייאוש בעולם כלל, כי בכל רגע יוכל להתקרב להשי"ת, בהתקרבות חדשה לגמרי - אם רק ירצה באמת.

{ע"פ ליקוטי מוהר"ן סימן ז'; עלים לתרופה מכתב רנ"ד; עצות המבוררות - אמת ואמונה, א'}

עניין הצדיק

שיחות יקרות ממעלת וגדולת תורת רביה"ק.

ובפרט הלא כל ספרי רבנו ז"ל בידך, המלאים אוצרות גדולות, אוצרי אוצרות של יראת שמים והתגלות אלקות בדרכים נפלאים השוים לכל נפש גדול וקטן נער וזקן. הפך בהם והפך בהם וסיב ובלה בהם שאין לך מדה טובה מהם. וגם יש בידך מחדושי תודה לאל. וגם תודה לאל כבר ידעת ושמתת כמה שיחות יקרות מפז, מפי ומפי אנשי שלומנו. על כן חזק ואמץ בשמחה תמיד'.

'רק תחזק עצמך להיות בשמחה תמיד, על אשר זכינו להיות מזרע ישראל גוי קדוש. ולבלי להיות מתנגד חס ושלוש על אור האורות, צח הצחצחות, סבא דסבין, הוא רבנו הקדוש והנורא זכר צדיק וקדוש לברכה, נחל נובע מקור חכמה, אשרינו מה טוב חלקנו וכו', שהשם יתברך ברחמיו הסיר מאתנו מסוה העורון המסמא את העינים, ומונע הרבה אנשים מלהסתכל בספרי רבנו ז"ל הנוראים, והם חולקים ומתנגדים עליו ועל אנשיו ועל ספריו הקדושים והנוראים מאד. ברוך ה' אשר הצילנו מזה והבדילנו מן התועים בכמה וכמה בחינות, בודאי ראוי לנו לשמוח בזה כל ימינו לעולם, בשמחה עצומה שאין לה קץ. ואין שום מרה שחורה ועצבות שתוכל לבלבל חס ושלוש משמחה זאת לעולם, כאשר שמעתי והבנתי מפיו הקדוש ז"ל בפרוש'.

(שם מכתב ט')

שיח העניין

שיחות וסיפורים סביב העניין השבועי מרביה"ק ואנשיו היקרים.

מי שיש לו אמונה חיי חיים, והוא מבלה ימי חיי בטוב תמיד. כי כשהולך לו כראוי ויש לו טוב, בודאי טוב לו. ואפילו כשאינו כך, (דהיינו, שאין מתנהג לו כסדר ויש לו יסורין חס ושלוש), גם-כן טוב, כי הוא בטוח שאף-על-פי-כן השם יתברך ירחם עליו להבא ויטיב אחריתו, כי מאחר שהכל מאתו יתברך - בודאי הכל לטובה. אבל מי שאין לו אמונה חס ושלוש חיי אינם חיים כלל. כי תכף כשעובר עליו איזה רעה, שוב אין לו שום חיות, כי אין לו במה לנחם עצמו כלל, מאחר שאין לו אמונה כלל, ואין לו שום חיות ושום טוב, מאחר שהולך בלי השם יתברך ובלו השגחה רחמנא לצלן. אבל על-ידי אמונה מה טוב ויפה החיות שלו כנ"ל. (שיחות הר"ן, שיחה נ"ג).

עיקר שלמות האמת והאמונה הוא, לכל חד כפום מה דמשער בלביה, כמו ששמעתי מפיו הקדוש זכרונו לברכה. (לקוטי הלכות, הלכות לא ילבש גבר שבהלכות ריבית - הלכה ה', אות נ"ב; חיי מוהר"ן סימן תקס"ו).

פעם אחת אמר רבנו זכרונו לברכה: על ידי אמונה אפשר להגיע לכזו רצון שלא ידעו מה רוצים, שיציעקו: 'גיוואלד, קשור אותי, אני נקרע לחתיכות. אני רוצה להיכלל בך וכו'.' (חיי מוהר"ן סימן תכ"ה).

ורבינו ז"ל תפס את ידו (של ר' אהרון ז"ל מברסלב), ולא הניח לו את ידו כמה רגעים, ואומר לו... **'הכלל, אצלי תחמם את הידיים, היינו האמונה.** כי הכתוב על משה מעיד 'ויהי ידיו אמונה', ואצלי העיקר הוא אמונה'. (טובות זכרונות אות נ"א, עיין שם סיפור נפלא, מהתקרבות הר"ר אהרון ז"ל מברסלב לרבינו הקדוש).

'אין כל דבר נעלם ממך, אשר לא תמצאנו בספרים הקדושים והנוראים, אם תעין בהם בכל לב באמת, הפך בהם והפך בהם ומהם לא תזוע שאין לך מדה טובה מהם'.

(שם מכתב י"ז).